

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2016-4-4
Karar Sayısı : 16-06/122-56
Karar Tarihi : 24.02.2016

(Devralma)

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Ömer TORLAK
Üyeler : Fevzi ÖZKAN, Dr. Metin ARSLAN,
Doç. Dr. Tahir SARAÇ, Kenan TÜRK

B. RAPORTÖRLER: Can SARIÇİÇEK, Nesibe AYAN

C. BİLDİRİMDE

BULUNANLAR : Şekerbank T.A.Ş.
Büyükdere Cad. No:171 Metrocity A Blok Esentepe 34330
Şişli/İstanbul

(1) **D. DOSYA KONUSU:** Şekerbank T.A.Ş. hisselerinin Samruk Kazyna JSC'ye ait olan %19,37'lik kısmının Kazkommertsbank JSC tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talebi.

(2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 18.02.2016 tarihinde giren bildirim üzerine düzenlenen aynı tarih ve 2016-4-4/Öİ sayılı rapor görüşülerek karara bağlanmıştır.

(3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda, bildirim konu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

(4) Bildirim formunda, Şekerbank T.A.Ş.'nin (ŞEKERBANK) Samruk-Kazyna JSC'ye (SK FONU) ait olan %19,37 oranındaki hissesinin Kazkommertsbank JSC (KKB) tarafından devralınacağı belirtilerek, söz konusu işleme 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun (4054 sayılı Kanun) ve 2010/4 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ (2010/4 sayılı Tebliğ) çerçevesinde izin verilmesi talep edilmektedir.

(5) Bankacılık sektörünü düzenleyen 19.10.2005 tarih ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun (5411 sayılı Kanun) "Birleşme, bölünme ve hisse değişimi" başlıklı 19. maddesinde "Türkiye'de faaliyette bulunan bankalardan birinin; diğer bir veya birkaç banka veya finansal kuruluş ile birleşmesi veya bütün aktif ve pasifi ile diğer hak ve yükümlülüklerini Türkiye'de faaliyette bulunan diğer bir bankaya devretmesi, bütün aktif ve pasifleri ile diğer hak ve yükümlülüklerini devir alması veya bölünmesi ya da hisse değişimi Kurulun iznine bağlıdır. ...Bankaların bu Kanun hükümlerine göre birleşme, bölünme ve devirlerinde 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu ile devir veya birleşmeye konu bankaların toplam aktiflerinin sektör içindeki paylarının yüzde yirmiyi geçmemesi kaydıyla 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 7, 10 ve 11 inci maddeleri hükümleri uygulanmaz" hükmü yer almaktadır. Ancak bildirim konusu devralma işleminin tarafı olan KKB'nin, Türkiye'de bankacılık faaliyeti bulunmamaktadır. Bu çerçevede, bildirim konusu devralma işlemi 5411 sayılı Kanun'un 19. maddesi hükmüne tabi olmadığından, 4054 sayılı Kanun'un ilgili hükümleri çerçevesinde değerlendirilmiştir.

- (6) Hisselerinin bir bölümü devre konu olan ŞEKERBANK; küçük işletmeler ve tarım bankacılığı, ticari bankacılık ve KOBİ bankacılığı, bireysel ve kurumsal bankacılık gibi alanlarda hizmet vermekte olup, Türkiye, Kıbrıs ve Almanya'da faaliyet gösteren; Şeker Yatırım Menkul Değerler A.Ş., Şeker Faktoring A.Ş., Şeker Finansal Kiralama A.Ş., Şekerbank (Kıbrıs) Ltd., Şeker Mortgage Finansman A.Ş., Şekerbank International Banking Unit Ltd. ve Zahlungsdienste GmbH der Şekerbank T.A.Ş. unvanlı iştiraklere sahiptir. ŞEKERBANK; SK Fonu, BTA Securities JSC (BTAS) ve Şekerbank T.A.Ş. Personeli Munzam Sosyal Güvenlik ve Yardımlaşma Sandığı Vakfı'nın¹ (VPF) ortak kontrolünde bulunmakta olup, ŞEKERBANK'a ilişkin stratejik kararlar bu hissedarlar tarafından müştereken alınmakta, yıllık bütçe ve iş planları birlikte yapılmakta, başkan, başkan yardımcısı, genel müdür ve genel müdür yardımcısı atamaları ile görevden almaları müştereken karara bağlanmaktadır².
- (7) Alıcı konumunda bulunan KKB ise, Kazakistan'ın en büyük bankalarından biri olup, perakende ve kurumsal bankacılık faaliyetlerine ilaveten varlık yönetimi, sigortacılık ve aracılık alanlarında faaliyet gösteren bağlı şirketlere de sahiptir. KKB'nin hissedarlarını; Central Asian Investment Company (%(.....)), Nurzhan Subkhanberdin (%(.....)), Alnair Capital Holding JSC (%(.....)), SK Fonu (%(.....)), K. Kh. Rakishev (%(.....)) ve azınlık pay sahipleri (%(.....)) oluşturmaktadır. Ancak hissedarlardan K. Kh. Rakishev'in, Alnair Capital Holding JSC'nin tüm hisselerine sahip olan Alnair Capital Limited Liability Partnership'i %100 oranında devralmasına yönelik bir işlemin planlandığı, bu işlemin tamamlanması ile K. Kh. Rakishev'in, KKB üzerinde sahip olduğu hisse oranının %(.....)'e yükseleceği ve KKB üzerinde doğrudan kontrol sahibi olacağı bildirilmiştir. Bu ön işlemin, bildirim konusu işlemten önce tamamlanmasının beklendiği belirtildiğinden KKB'nin K. Kh. Rakishev tarafından kontrol edildiği varsayılabilir.
- (8) Mevcut durumdaki kontrol yapılarına yukarıda yer verilen teşebbüsler bakımından bildirim konusu işlemin gerçekleşmesi sonrasında, ŞEKERBANK'ın hâlihazırda SK Fonu'na ait olan %(.....) oranındaki hisseleri KKB'ye geçecek ve ŞEKERBANK üzerinde KKB, BTA Securities JSC (BTAS) ve VPF'nin ortak kontrolü sağlanacaktır. Diğer bir deyişle işlem sonrasında ortak kontrol yapısı sürecek, ancak hissedarlardan birisi değişecektir. Aşağıdaki tabloda ŞEKERBANK'ın bildirim konu işlem öncesindeki ve sonrasındaki ortaklık yapısına yer verilmiştir:

Tablo- ŞEKERBANK'ın Devralma İşlemi Öncesi ve Sonrası Ortaklık Yapısı

İşlem Öncesi		İşlem Sonrası	
Hissedar	Hisse Oranı (%)	Hissedar	Hisse Oranı (%)
VPF	(.....)	VPF	(.....)
SK Fonu	(.....)	KKB	(.....)
BTA Securities JSC	(.....)	BTA Securities JSC	(.....)
Pancar Kooperatifleri	(.....)	Pancar Kooperatifleri	(.....)
Halka Açık	(.....)	Halka Açık	(.....)
Toplam	100,00	Toplam	100,00

¹ Şekerbank T.A.Ş. Personeli Munzam Sosyal Güvenlik ve Yardımlaşma Sandığı Vakfı, Şekerbank çalışanları tarafından kurulan bir emeklilik fonudur ve herhangi bir bağımsız organizasyon tarafından kontrol edilmemektedir.

² Söz konusu ortak kontrol, Kurulumuzun 14.09.2006 tarihli ve 06-63/858-248 sayılı kararı ile de onaylanmıştır.

- (9) Bildirim konusu işlem öncesinde ŞEKERBANK; BTAS, SK Fonu ve VPF'nin ortak kontrolü altında iken; işlemin tamamlanmasının ardından ortak kontrol BTAS, KKB ve VPF tarafından paylaşılacak, dolayısıyla işlem sonrasında devre konu şirketin kontrol yapısında kalıcı bir değişiklik meydana gelecektir. Bu çerçevede bildirim konu işlemin, 4054 sayılı Kanun'un ilgili hükümleri ve 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesi çerçevesinde bir devralma işlemi niteliğinde olduğu anlaşılmıştır.
- (10) Ayrıca, devralma işlemi taraflarının ciro bilgilerinin incelenmesi sonucunda, mezkur Tebliğ'in 7. maddesinin birinci fıkrasında öngörülen eşiklerin aşıldığı ve bu nedenle bildirim konusu işlemin izne tabi olduğu belirlenmiştir.
- (11) 2010/4 sayılı Tebliğ uyarınca, bildirim konusu işlemde etkilenme ihtimali olan ve taraflardan iki veya daha fazlasının aynı ürün pazarında faaliyette bulunduğu ya da taraflardan en az bir tanesinin bir diğerinin faaliyet gösterdiği herhangi bir ürün pazarının alt veya üst pazarında ticari faaliyette bulunduğu ilgili ürün pazarları etkilenen pazarları oluşturmaktadır.
- (12) Bildirim formunda yer alan bilgilerden anlaşıldığı üzere, devralan KKB'nin Türkiye'de kurulu herhangi bir iştiraki ve herhangi bir faaliyeti bulunmamakta, ancak Kazakistan ve Orta Asya'da perakende ve kurumsal bankacılık faaliyetlerine ilaveten varlık yönetimi, sigortacılık ve aracılık alanlarında faaliyet göstermektedir. İşlem çerçevesinde belli orandaki hisseleri devre konu olan ŞEKERBANK ise, Türkiye'de küçük işletmeler ve tarım bankacılığı, ticari bankacılık ve KOBİ bankacılığı, bireysel ve kurumsal bankacılık gibi alanlarda faaliyet göstermektedir. Etkilenen pazarın söz konusu olması için, yukarıda da belirtildiği üzere, işlem taraflarının en az ikisinin, aynı coğrafi pazarda olmak koşulu aranmaksızın, aynı ilgili ürün pazarında faaliyette bulunmaları veya bir ürün pazarının alt ve üst pazarlarında faaliyet gösteriyor olmaları gerekmektedir. Bununla birlikte, bildirim konu işlemin değerlendirilmesi bakımından işbu dosya özelinde kesin bir ilgili ürün pazarı tanımı yapılmaksızın işlem taraflarının faaliyetlerinin yatay anlamda örtüştüğü "*Bankacılık ve Finans Hizmetleri*" pazarının işlemde etkilenen pazar olarak ele alınabileceği ve işlemin niteliği gereğince alt pazarlar bakımından ayrıma gidilmesine gerek olmadığı kanaatine varılmıştır.
- (13) Dosya mevcudu bilgilere göre, devralan KKB'nin Türkiye'de kurulu herhangi bir iştiraki ve herhangi bir faaliyeti bulunmamakta, devralınan ŞEKERBANK ise Türkiye'de etkilenen pazarlarda faaliyet göstermektedir. Toplam varlıklar esas alındığında, bankacılık ve finans hizmetleri pazarında ŞEKERBANK'ın 2014 yılındaki pazar payının %(.....) olarak gerçekleştiği belirlenmiştir. Bu çerçevede KKB'nin Türkiye'de faaliyeti olmadığından, işlem sonrasında tarafların toplam pazar payında bir artış olmayacağı değerlendirilmektedir.
- (14) Bunun yanı sıra, 2014 yılı toplam varlıkları temel alındığında, etkilenen pazarda T.C. Ziraat Bankası A.Ş.'nin %(.....), Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin %(.....), Türkiye Garanti Bankası A.Ş.'nin %(.....), Akbank T.A.Ş.'nin %(.....) ve Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.'nin ise %(.....) oranında pazar payı ile faaliyet gösterdiği anlaşılmaktadır. Dolayısıyla söz konusu pazarda, ŞEKERBANK'tan daha büyük pazar payına sahip çok sayıda oyuncunun bulunması ve işlem sonrasında oluşacak teşebbüsün pazar payında bir artış meydana gelmemesi nedenleriyle bildirim konusu işlemin pazardaki rekabet üzerinde herhangi bir olumsuz etki doğurmayacağı kanaatine varılmıştır.

H. SONUÇ

- (15) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde yasaklanan nitelikte hâkim durum yaratılmasının veya mevcut hâkim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.